

NAČIN IZRADE I PRIMJENE PROCJENE RIZIKA U OPĆINI GRAČANICA

Sarajevo, 23.11.2016.godine

TEMELJNI DOKUMENAT ZA IZRADU PLANA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Prirodna nesreća je događaj koji je uzrokovan djelovanjem prirodnih sila, sa ili bez čovjekovog uticaja, koji ugrožava zdravlje ljudi, životinja, uzrokuje štetu na materijalnim dobrima i okolišu, a mogu se klasifikovati kao: prirodne nepogode, tehničko-tehnološke nesreće i druge nesreće.

Polazni dokumenat za izradu Plana zaštite i spašavanja na svim nivoima vlasti, Izrada Planova zis su regulisani Uredbom o sadržaju i načinu izrade Planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara (“ Službene novine F BiH”, broj: : 08/11).

Smjernice utvrđene Metodologijom za izradu procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća (“ Službene novine Federacije BiH”, broj: 35/04 i Metodologije za izradu procjene ugroženosti od požara “ Službene novine Federacije BiH”, broj: 8/11):

- Izrada- Služba za cz općine/grada uz neposredno učešće općinskih službi za upravu,
- Usklađivanje, sa višim nivoima vlasti
- Ažuriranje- obavezno najmanje jedanput godišnje,
- Čuvanje- Čuva se kao poseban dokumenat uz plan z i s pri Službi za civilnu zaštitu

NAČIN IZRADE PROCJENE UGROŽENOSTI

- Služba za CZ u saradnji sa općinskim službama,
- Nacrt procjene ugroženosti prije usvajanja od strane Općinskog načelnika razmatra Općinski štab civilne zaštite ,
- Odluka Općinskog štaba civilne zaštite, broj 08-44-01-334/14 od 05.12.2014. godine vezano za izradu Procjene ugroženosti i Plana zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća za područje općine Gračanica,
- Odluka Općinskog načelnika o procjeni ugroženosti Općine Gračanica od prirodnih i drugih nesreća, broj. 02-44-179/2016 od 21.01.2016. godine
- Odluka o imenovanju radne grupe za izradu Procjene i Plana zaštite i spašavanja koju čine:
  - 1. Mustafa Bajić, dipl. ing. ZOP-a i ing. Civilne zaštite- Predsjednik,
  - 2. Hodžić Aida, dipl.ing.građ.- član,
  - 3. Dedić Zijad, dipl. ec.- član ,
  - 4. Šaković Senaida, dipl.pr.- član,
  - 5. Kulić Senad dipl.ing.sig.i pom. i ing. mašinstva- član,
  - 6. Čamdžić Dževdet, dipl.ing.sig.i pom. i ing. ZOP-a- član,
  - 7. Ibrahimović Safet, dipl. ing.saobr.- član,
  - 8. Karahasanović Zehra, dir. Doma zdravlja Gračanica- član,
  - 9. Spahić Zajim, dir. Vet. St.u Gračanici- član,
  - 10.Imamović Husnija, sekr. OOCK Gračanica-član,
  - 11. Mustajbašić Azra, savjetnik Opć. Nač. Za inform.- član

PROCJENA UGROŽENOSTI

- Procjenjivanje ima za cilj da se analiziraju i procijene sva pitanja vezana za izradu planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i to:
- Rizici, odnosno uzroci koji mogu dovesti do nastanka prirodnih i drugih nesreća,
- Posljedice koje mogu nastati po ljude i materijalna dobra,
- Utvrđivanje odgovarajuće organizacije zis u cilju sprečavanja nastajanja nesreća, odnosno na spašavanju ljudi i MD,
- Procjena potreba i mogućnosti u obezbjeđenju ljudskih i materijalnih potencijala neophodnih za ostvarivanje procijenjene organizacije zis,

The map shows the following communities and their groupings:

- Group I (Blue):** Šentluka, Šentilj, Šentilj pri Savi, Šentilj pri Muri, Šentilj pri Ribi, Šentilj pri Savi, Šentilj pri Muri, Šentilj pri Ribi.
- Group II (Orange):** Šentilj pri Savi, Šentilj pri Muri, Šentilj pri Ribi, Šentilj pri Savi, Šentilj pri Muri, Šentilj pri Ribi.
- Group III (Green):** Šentilj pri Savi, Šentilj pri Muri, Šentilj pri Ribi, Šentilj pri Savi, Šentilj pri Muri, Šentilj pri Ribi.

Način izrade procjene ugrođenosti i primjene u Općini Zrmanica

[illegible]

- Način izrade procjene ugroženosti i primjene u Općini Gračanica*

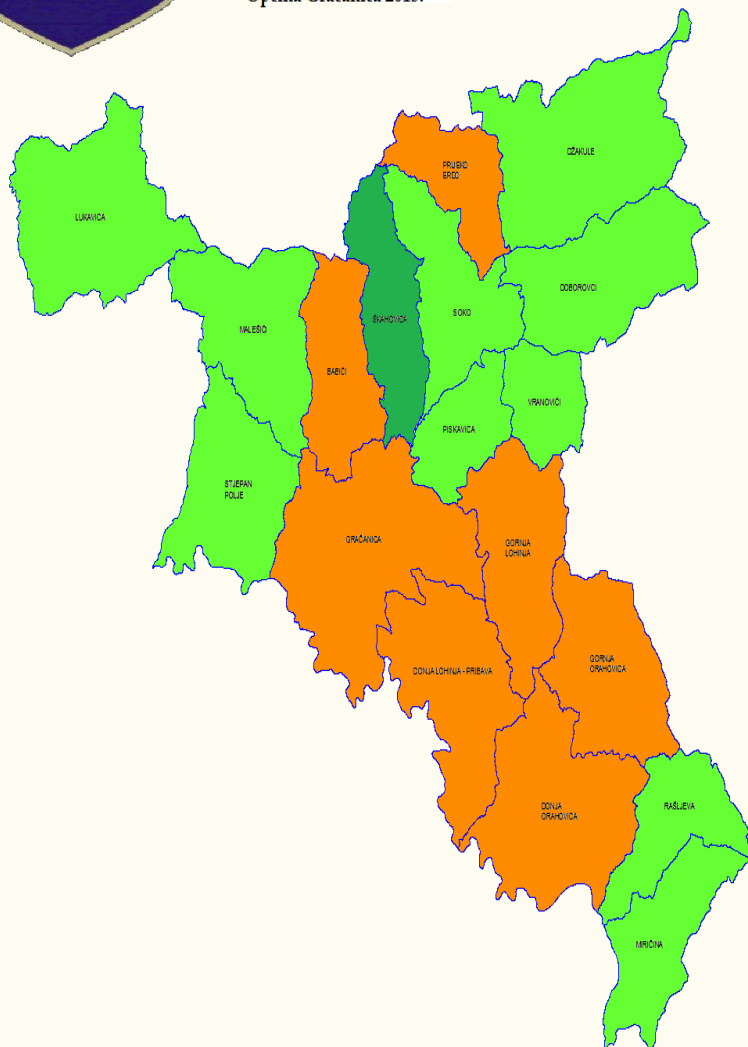

- Urbanistička izgrađenost odlikuje se različitosti objekata gdje je zastupljena niska, srednja i visoka spratnost objekata koji su građeni od različitog materijala,
- Koncentrisan je veliki broj javnih, privrednih, industrijskih, kulturnih i infrastrukturnih objekata od posebnog značaja za Federaciju, kanton i općinu (Obrazovne institucije, PU, Općinski sud, Opća bolnica, Dom zdravlja, Poslovnica Telecoma, BH Pošte, Elektro distribucije, Elektroprenosa, Općina, Dječije obdanište “ Naša djeca”, BKC, Hotel Tilia, Stari dom kulture, Sahat kula, Autobuska stanica, Veterinarska stanica, JP Vodovod i kanalizacija, JP Komus, Eko toplana, industrijski objekti

Razmještaj privrednih i infrastrukturnih objekata od značaja za Federaciju, kanton i općinu

Općina Gračanica 2015.

- 11 OŠ sa 5.289 učenika (1978 učenika u 2 gradske škole i 3.311 u ostalim MZ i 350 zaposlenika),
- Mješovita srednja škola i Gimnazija na području grada sa 2.156 učenika i 156 zaposlenika,
- JU “Dječije obdanište Naša djeca” sa kapacitetom od 180 djece,
- Općina Gračanica sa 134 uposlenika,
- Općinski sud,
- BKC Gračanica sa 20 uposlenika,
- Većina privrednih objekata su smješteni u industrijskoj zoni,
- Cestovna mreža (1 magistralna, tri regionalne, 29 lokalnih cesta ukupne dužine od 124,7 km i 28 nerazvrstanih cesta ukupne dužine od 55,57 km, tako da je ukupna dužina razvrstanih i nerazvrstanih cesta 229,57 km, od toga 164,54 sa asfaltnim zastorom.
- Željeznička mreža u jednom dijelu općine u MZ Mirićina,
- Energetski trafo 110/10/10 kV-31,5 MVA i 110/10 (20)/10 kV-20 MVA, Toplinska mreža-

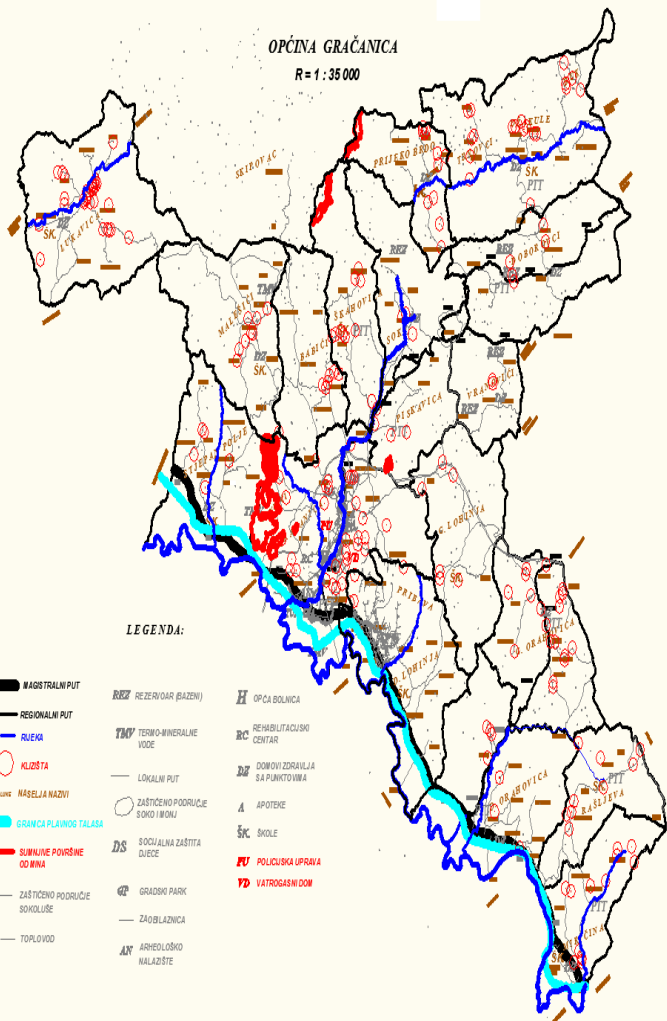

[illegible]

- Gračanica je smještena u donjem toku rijeke Sokoluše sa tendencijom širenja prema M-4,
- Glavnina stambenog prostora su individualni stambeni objekti kvalitetno građeni od savremenih materijala i preovladava gradnja do 8 spratova,
- Glavnina industrije izdvaja se kao posebna cjelina na južnom dijelu općine uz magistralnu cestu Dobojska - Tuzla,
- Područje grada se može svrstati u red neznatno do srednje povredljivih urbanih područja,
- Seoska naselja su uglavnom locirana duž saobraćajnica, raštrkana sa grupisanjem objekata po zaseocima, sa izgrađenom infrastrukturom i saobraćajnicama povezanim sa centrom općine,
- Razmještaj stambenih, privrednih i drugih infrastrukturnih objekata nizvodno od HA Modrac ispod repera za označavanje plavnog talasa je dosta nepovoljan, s tim da pravovremenim uzbunjivanjem stanovništva na opasnost spriječile bi se nesreće većih razmjera.

POSEBAN DIO PROCJENE UGROŽENOSTI

- Na cjelokupnom prostoru mogu nastati prirodne i druge nesreće:
- Prirodne nepogode: potres, poplava, visoki snijeg i sniježni nanosi, olujni ili orkanski vjetar, grad, prolom oblaka, klizište, suša, hladnoća, te masovne pojave ljudskih, životinjskih i biljnih bolesti
- Tehničko-tehnološke i druge nesreće – događaji koji su izmakli kontroli pri obavljanju određene djelatnosti ili upravljanja određenim sredstvima za rad i rad sa opasnim tvarima, naftom i njenim prerađevinama i energetske plinovima tokom njihove proizvodnje, prerade, upotrebe, skladištenja, pretovara, prijevoza ili uklanjanja čije posljedice ugrožavaju ljude i MD,
- Druge nesreće- velike nesreće u cestovnom, željezničkom, zračnom ili pomorskom prometu, požar, rudarske nesreće, rušenje brana, atomske, nuklearne ili druge nesreće koje uzrokuje čovjek svojim aktivnostima, rat, vanredno stanje ili drugi oblici masovnog stradanja ljudi i MD.
- Kontaminiranost teritorije općine minama i NUS-om,
- Hemijska industrija smještena u Tuzli i Lukavcu koje u procesu proizvodnje ne prate odgovarajuće tehnologije zdravstvene i ekološke zaštite, čime i dalje predstavljaju direktnu opasnost po ljude, biljni i životinjski svijet, zemljište zrak i okoliš.

POSEBNI DIO PROCJENE UGROŽENOSTI- ANALIZA PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA KOJE MOGU NASTATI NA PODRUČJU OPĆINE GRAČANICA

Vrsta prirodne i druge nesreće	Mogući uzroci	Učestalost/ž pojavljivanje	Intenzitet i vrijeme trajanja	Podaci o posljedicama	Napomena
- Prirodne nepogode-					
Zemljotres	Prema Studiji klimatoloških, hidroloških i seizmoloških karakteristika TK dobijeno od Federalnog meteorološkog zavoda područje općine Gračanica nije izloženo razornim potresima i da se ne očekuju veći potresi	Posljednji zemljotres zabilježen 1905. godine U posljednjih 100 godina nije bilo razornih potresa	Slabijeg intenziteta	Do 6° MCS i nije rušilačkog karaktera	
Poplava (Rijeka Spreča 31 km- vodotok I kategorije i preko 100 km vodotoka II kategorije (Sokoluša, Drijenča, Rašljevska-Moranjačka rijeka, Miričanska (Kosova) rijeka, Lohinjska, Stjepopoljska, Džakulska, Doborovačka, Lukavička i dr. manje rijeke i potoci	Izlivanje velikih voda iz prirodnih i vještačkih vodotoka i hidroakumulacija, rušenja HA, obilne i dugotrajne padavine , naglo topljenje snijega i dr.	U posljednjih 15 godina po nekoliko puta godišnje (2000, 2001, 2002, 2004, 2005, 2006, 2007, 2009, 2010, 2014, 2015, a najčešće u proljeće i jesen	1-30 dana	Plavljenje stambenih (700), privrednih (140) i infrastrukturnih objekata (100 km puta), poplavljeno preko 1000 ha polj.zemljišta, izmješteno 6.000 ljudi, zagađenje polj. zemljišta	

POSEBNI DIO PROCJENE UGROŽENOSTI- ANALIZA PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA KOJE MOGU NASTATI NA PODRUČJU OPĆINE GRAČANICA

Vrsta prirodne i druge nesreće	Mogući uzroci	Učestalost/ pojavljivanje	Intenzitet i vrijeme trajanja	Podaci o mogućim posljedicama	Napomena
- Prirodne nepogode-					
Visoki sniježni nanosi	Posljedica klimatskih uslova i velike sniježne padavine	U posljednjih 10 godina 2000 i 2012. godine (januar, februar)	20-30 dana Visina snijega do 110 cm	Prekidi u saobraćaju i ugrožavanje stanovništva,(otežano snabdijevanje, i transport roba, prilazi školama , bolnicama i dr. javnim objektima i dr.)	
Odronjavanje, slijeganje i klizanje zemljišta	Složena geološka struktura tla i izraženo zasićenje tla vodom.	2001 g. registrovano je 160 klizišta, a 2014. preko 500 klizišta	Dugi niz godina “ klizno” podložna područja su prešla u aktivnu fazu	Procesima zahvaćena cijela naselja ili njihovi veći dijelovi: Lukavica, P.Brdo, Malešići, G.Orahovica, Džakule, Škahovica, Gračanica i dr.	
Grad	Atmosferska padavina u čvrstom stanju 5mm i više	2003 i 2014. god.	15 min. 2003 i 2014. god.	Oštećeno 1629 krovova na stambenim objektima, uništeno oko 1.310.410 kom. crijepa	
Oluja, Suša, Mraz,					

Vrsta prirodne i druge nesreće	Mogući uzroci	Učestalost/ pojavljivanje	Intenzitet i vrijeme trajanja	Podaci o posljedicama	Napomena
- Prirodne nepogode-					
Visoke temperature					
Prolom oblaka, Epidemije i epizotije zaraznih bolesti, Kalamiteti biljnih bolesti i štetočina, Rušenje ili prelijevanje HA Modrac, Ekspanzija i eksplozija plinova i opasnih materija , Radioaktivno i drugo zagađivanje vazduha, vode zemljišta i namirnica biljnog i životinjskog porijekla, Zagađenje Zraka, Nesreće prilikom transporta ekspl.i lakozapaljivih materija					

POSEBNI DIO PROCJENE UGROŽENOSTI- ANALIZA PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA KOJE MOGU NASTATI NA PODRUČJU OPĆINE GRAČANICA

Vrsta prirodne i druge nesreće	Mogući uzroci	Učestalost/ pojavljivanje	Intenzitet / vrijeme trajanja	Podaci o posljedicama	Napomena
Ostale nesreće					
Velike nesreće u cestovnom, željezničkom i zračnom prometu	Neprilagođene brzine uslovima puta	Povremeno	Do nekoliko sati	Smrtno stradanje i povređivanje ljudi uz magistralne i regionalne ceste , kao i materijalne štete na vozilima	
Veliki požari	Posljedica određenih radnji građana ili njihove nepažnje, neispravnih električnih instalacija, građevinskih nedostataka, statičkog elektriciteta, prirodnih pojava, eksplozija, dječije igre, namjerne paljevine, samopaljenje i drugih uzročnika požara	U proljeće i jesen prilikom čišćenja i spaljivanja otpada i u ljetnim mjesecima kod visokih temperatura	Do nekoliko dana	Veliki šumski požari 2000. godine Stradanje ljudi i velike štete na materijalnim i kulturnim dobrima	
Nesreće od NUS-a i MES-a	Ukupna sumnjiva površina od mina 8.594.930 i zaostala NUS i MES-a	Posljednja minska nesreća desila se 2010. godine	Od 1992. i dalje	Od 1996. smrtno stradalo 10, a povrijeđeno 15 osoba	

PREGLED NAJVEĆIH PRIRODNIH NESREĆA U 15-GODIŠNJEM RAZDOBLJU NA PODRUČJU OPĆINE GRAČANICA

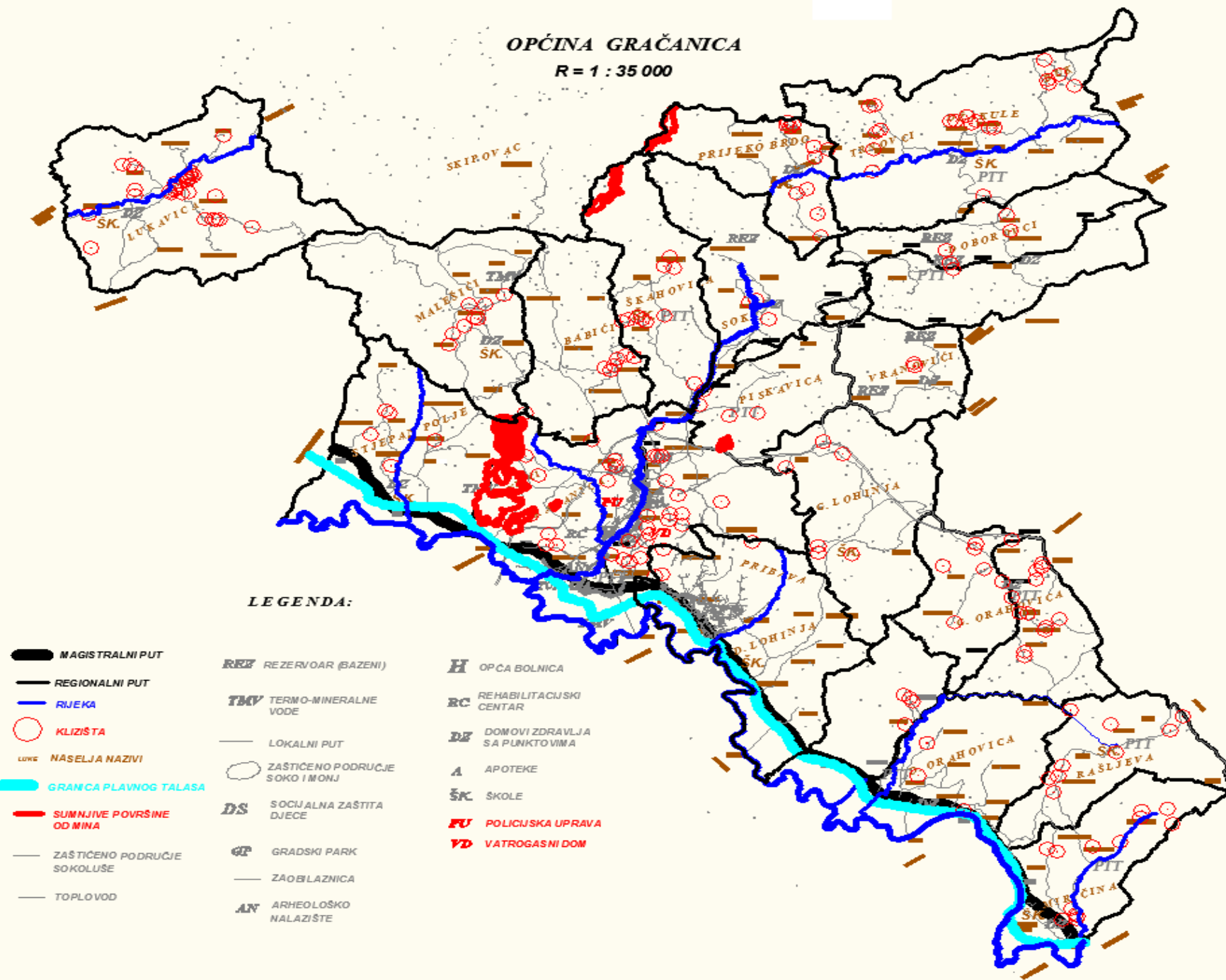
GODINA	VRSTA PRIRODNE NESREĆE	POSLEDJICE PO LJUDE I MATERIJALNA DOBRA	EKONOMSKI GUBICI PO ZAJEDNICU
2001	POPLAVA KLIZIŠTA	Oštećeni stambeni objekti od poplava- 33, oštećena 4 ekonomska objekta, Štete na poljoprivrednim kulturama, oštećena infrastruktura i dr., a Aktivirano 145 klizišta, od klizišta uništeno 27 st. Objekata, oštećeno 17, oštećeni putevi i dr. infra str. objekti.	12.296.629,10
2005	POPLAVA		248.400
2006	POPLAVE KLIZIŠTA		514.100
2010	POPLAVE KLIZIŠTA	Plavljenje 282 ha polj. zemljišta, poplavljeno 131 st. obj., Aktivirana 82 nova klizišta i oštećena: 3 reg. Puta, 34 lokalna puta, 4 stambena objekta 5 mostova i dr.	5.765.808,39
2012	VISOKI SNIJEG I SNJEŽNI NANOSI SUŠA	Štete na putnim komunikacijama Umanjenje prinosa na polj. Kulturama do 60 %	14.892.787,5
2014	POPLAVE KLIZIŠTA GRAD	Poplavljeno 1262 ha polj. zemljišta, 617 stambenih, 119 privrednih i 300 ekonomskih objekata, OŠ i trafostanica, uginulo 1927 koka za mat. jato., Aktivirano 500 klizišta i odrona i uništena 84 st. Objekta, prekinuta 151 putna komunikacija i dr. Od grada oštećeno 1629 stambenih, 1210 pomoćnih i 2 javna objekta, uništene poljoprivredne kulture i dr.	78.625.266,50
UKUPNO			112.342.991,49

Dosadašnja iskustva pokazuju da ranjivost zajednica na prirodne katastrofe i velike nesreće opada s rastom njihove ukupne razvijenosti.

Razvijene zajednice su u periodu od 1990. – 2001. godine pretrpjele štete u iznosu od 2% njihovog bruto društvenog prihoda (BDP-a), a nerazvijene od 13% BDP-a, što dovoljno govori o potrebi ulaganja i izdvajanja finansijskih sredstva u godišnjem budžetu Općine za zaštitu i spašavanje, te da je izdvojeni iznos tih sredstva u direktnoj vezi sa smanjenjem posljedica tih nesreća

OPĆINA GRAČANICA

R = 1 : 35 000

Donja Orahovica, Gračanica, Poplava 24.05.2014. by FotoŠako

GRAČANICA-SOKOLUŠA 18.05.2014. by fotoŠAKO

Oštećenje korita rijeke SOKOLUŠE nakon poplava 31.05.2014

GRAČANICA-INDUSTRIŠKA ZONA 17.05.2014. by fotoŠAKO

MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE TREBA PROVODITI RADI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

- Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara,
- Evakuacija,
- Zbrinjavanje ugroženih i stradalih,
- Zamračivanje,
- Zaštita i spašavanje od RHB sredstava,
- Zaštita i spašavanje od rušenja,
- Zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom,
- Zaštita i spašavanje od požara,
- Zaštita od neeksplozivnih ubojnih sredstava,
- Prva medicinska pomoć,
- Zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla,
- Asanacija terena, zaštita okoliša,
- Zaštita bilja i biljnih proizvoda
- Po potrebi mogu se planirati, pripremati, organizovati i druge aktivnosti i mjere u zaštiti i spašavanju.

ORGANIZACIJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA- MJERE KOJE TREBA PROVODITI RADI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

MJERE ZIS	FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE	FAZA SPAŠAVANJA	FAZA OTKLANJANJA POSljedica
Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara	- Izgradnja skloništa i prilagođavanje drugih zaštitnih objekata za sklanjanje, - Donošenje dugoročnih programa i godišnjih planova izgradnje i održavanja javnih skloništa, odnosno prilagođavanje drugih zaštitnih objekata, -Donošenje odluke o korištenju dvonamjenskih skloništa i dr. -Obezbjedenje sredstava za provođenje ove mjere -(Služba za prostorno uređenje, geodetske i imovinsko pravne poslove, inspeksijske službe, OpŠCZ)	-U slučaju opasnosti na zahtjev OpŠCZ skloništa i drugi zaštitni objekti za sklanjanje se moraju staviti u funkciju, -Organizovanje korištenja skloništa u slučaju prirodne i druge nesreće, - organizovano sklanjanje ljudi i MD iz ugroženih na manje ugrožena područja, (Služba za CZ, OpŠCZ, štabovi, povjerenici i JCZ u MZ i pravnim licima, Služba za prostorno uređenje, geodetske i imovinsko pravne poslove,, PU, građani u okviru lične i uzajamne zaštite i druge snage.	-U slučaju zarušavanja sklonišnih prostora angažovat će se snage i sredstva na spašavanju ugroženih (građani u okviru lične i uzajamne zaštite, OpŠCZ, povjerenici, štabovi i jedinice CZ, Službe za zis, PVJ, PU, građevinska, komunalna, rudarska, transportna i druga pravna lica koja raspolažu sa opremom, mehanizacijom, nevladine organizacije i dr. U slučaju potrebe pomoć tražiti od viših nivoa vlasti .

ORGANIZACIJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA- MJERE KOJE TREBA PROVODITI RADI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

MJERE ZIS	FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE	FAZA SPAŠAVANJA	FAZA OTKLANJANJA POSljedica
Evakuacija i zbrinjavanje ljudi i materijalnih dobara	-Procijeniti broj ljudi i MD za svaku nesreću koji podliježu evakuaciji i zbrinjavanju, -Odrediti sredstva za prevoz ljudi, --Odrediti snage za provođenje evakuacije i zbrinjavanja, --Odrediti prihvrat evakuisanog stanovništva, --Planirati sredstva za finansiranje evakuacije i zbrinjavanja, --Odrediti odbore za evakuaciju i prihvrat -(OpŠCZ, Služba za cz i službe za upravu, zdravstvene ustanove, centar za socijalni rad, Službe za promet i snabdijevanje, Obrazovne ustanove, kantonalna ministarstva, Vijeća MZ, privredna društva i druga pravna lica -(U slučaju rušenja HA Modrac iz 6 MZ se vrši izmještanje oko 7.208 građana, kao i znatan dio stočnog fonda)	-Izdavanje naredbe o evakuaciji, obavještanje stanovništva o početku i načinu evakuacije, aktiviranje snaga i sredstava za provođenje evakuacije i zbrinjavanja, raspoređivanje stanovništva u objekte predviđene za zbrinjavanje (domovi, škole, hoteli i dr.), obezbjeđenje i dostava sredstava za prehranu i higijenu evakuisanog stanovništva, obilazak i pregled evakuisanog stanovništva (OpŠCZ, Služba CZ, Vijeća MZ, Štabovi CZ u MZ, povjerenici i JCZ, Službe općine, privredna društva i druga pravna lica, humanitarne organizacije, zdravstvene ustanove, PU, AVIS, Dom zdravlja i Opća bolnica, Crveni križ -Po potrebi snage iz susjednih općina, kantona i Federacije, RS-e i OS BiH.	- Po stvaranju uslova i prestanka opasnosti organizovati povratak evakuisanog stanovništva u svoje domove (Općina, OpŠCZ i strukture CZ, Privredna društva i druga pravna lica, humanitarne organizacije, zdravstvene ustanove,PU, Centar za socijalni rad, građani u okviru lične i uzajamne zaštite i druge snage zis).

ORGANIZACIJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA- MJERE KOJE TREBA PROVODITI RADI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

MJERE ZIS	FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE	FAZA SPAŠAVANJA	FAZA OTKLANJANJA POSLJEDICA
Zaštita i spašavanje od rušenja	Provođenje preventivnih mjera kroz prostorne i urbanističke planove kantona i općina, Primjena odgovarajućih zakona i provedbenih propisa o načinu gradnje stambenih, poslovnih, industrijskih i infrastrukturnih objekata, -Prilikom projektovanja stambenih , poslovnih i infrastrukturnih objekata primjeniti osnovne principe inženjerstva na smanjenje posljedica od zemljotresa, -Izrada seizmoloških i seizmotektonskih karata potrebnih za prostorno planiranje i seizmičko projektovanje i građenje, -Obučavanje građana i struktura zis - (Općinske službe nadležne za izdavanje lokacijske, urbanističke, građevinske i upotrebne dozvole, inspeksijske službe, službe za cz i druge nadležne službe, investitori, građani i dr.)	- Izviđanje i procjena obima nesreće, istraživanje ruševina i pronalaženje i izvlačenje zatrpanih osoba, osiguranje oštećenih i pomjerenih dijelova konstrukcija zgrada i objekata radi sprečavanja zarušavanja, odnosno naknadnog rušenja, spašavanje zatrpanih, odnosno njihovo izvlačenje izvan zona rušenja i ukazivanje prve pomoći, rad ekipa sa geofonima i psima tragačima na pronalaženju zatrpanih, gašenje požara, preduzimanje medicinske trijaže, prve pomoći i identifikacije poginulih osoba, izmještanje povrijeđenih na sigurna mjesta, organizovanje sahranjivanja poginulih, obilježavanje objekata po stepenu oštećenja, sprečavanje kriminalnih radnji, asanacija terena i dr. (građani u okviru lične i uzajamne zaštite, OpŠCZ, Službe zis, JCZ, povjerenici, štabovi, Općinske službe, PVJ, Služba medicinske pomoći i asanacije terena, PU, građevinska i komunalna preduzeća, građani i druge snage zis. a po potrebi se uključuju i	- Postupno čišćenje ruševina, otklanjanje kvarova na elektro, PTT, vodovodnih i drugih instalacija, medicinska i psiho-socijalna rehabilitacija stanovništva (građani u okviru lične i uzajamne zaštite, OpŠCZ, Općinske službe, građevinska i komunalna preduzeća, elektroprivreda, PTT, zdravstvene ustanove, Cental za socijalni rad i drugi).

ORGANIZACIJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA- MJERE KOJE TREBA PROVODITI RADI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

MJERE ZIS	FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE	FAZA SPAŠAVANJA	FAZA OTKLANJANJA POSLJEDICA
Zaštita od poplava	-- Izrada planova odbrane od poplava koji se donosi po posebnom zakonu, - zabrana gradnje na područjima koja su izložena poplavama, -Otkrivanje i utvrđivanje opasnosti i organizovanje provođenja zaštite i spašavanja od polava, -Instalisanje sistema za obavješćavanje i uzbunjivanje stanovništva nizvodno od HA Modrac, -Osmatranje i izviđanje stanja vodotoka, objekata i terena, čišćenje vodotoka od krupnog otpada, deminiranje lijeve obale rijeke Spreče, izgradnja i održavanje objekata za zaštitu od poplava, formiranje spasilačkih ekipa na bazenima za kupanje, pošumljavanje goleti u cilju sprečavanja erozija tla, edukacija štabova, jedinica i povjerenika cz i građana (Organi uprave kantona nadležni za vodotoke II kategorije i resorno ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede; Agencija za vodno područje rijeke Save i resorno Federalno ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, građani, sportska udruženja koja se bave sportom na vodi i pod vodom, te organi uprave i službe za upravu nadležne za vodoprivredu inspekcijski organi i dr.).	Građani u okviru lične i uzajamne zaštite, organi uprave nadležni za vodoprivredu i privredna društva u oblasti vodoprivrede- Resorno ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede kantona i Federacije i Agencija za vodno područje rijeke Save i JP Spreča; OpŠCZ sa strukturama CZ, PU, Privredna društva i druga pravna lica, inspekcijski organi i dr.	-Prestanak opasnosti, -Ispumpavanje vode iz podrumskih prostorija, -- Dezinfekcija, deratizacija i dezinspekcija objekata i terena koji su bili poplavljeni, -Sanacija oštećenih objekata, instalacija i saobraćajnica, -Procjena šteta i pomoć nastradalim (organi uprave nadležni za vodoprivredu i privredna društva u oblasti vodoprivrede- Resorno ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede kantona i Federacije i Agencija za vodno područje rijeke Save i JP Spreča; Općinske službe, OpŠCZ sa strukturama CZ, PVJ, PU, Privredna društva i druga pravna lica, inspekcijski organi, kanonalni i Federalni organi, građani i dr.

MINIMALNE SNAGE, MATERIJALNO-TEHNIČKA SREDSTVA I OPREMA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE PREDVIĐENIH MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

- Općinski organi i službe za upravu općine,
- Građani u okviru lične i uzajamne zaštite,
- Privredna društva i druga pravna lica od interesa za zaštitu i spašavanje,
- Štabovi, povjerenici i jedinice civilne zaštite, Službe zaštite i spašavanja (Služba medicinske pomoći i asanacija terena, Služba za zaštitu životinja i namirnica životinjskog porijekla i asanacija terena, Služba za čistoću, zaštitu okoliša i asanaciju terena, Služba za vodosnabdijevanje, Služba za zaštitu i spašavanje iz ruševina, Služba za zaštitu bilja i biljnih proizvoda, Služba za zaštitu od požara, Služba za snabdijevanje i pravna lica koja ne organizuju službu zaštite i spašavanja po angažovanju stiču prava i obaveze i odgovornosti službe zis.
- PU ,
- Općinska organizacija crvenog križa i druge humanitarne organizacije(Kartas, Merhamet i dr.),
- Udruženja građana (planinari, radio-amateri, lovci, ribolovci, ronioci i sl.),
- Centar za socijalni rad,
- Kantonalna i Federalna uprava CZ i štabovi CZ,
- Jedinice za uklanjanje NUS-a i deminiranje “ A” i “B” TUN timovi Federalne uprave CZ,
- OS BiH i
- Druge snage za zaštitu i spašavanje,
- MTS (sredstva i oprema građana za ličnu i uzajamnu zaštitu, sredstva i oprema civilne zaštite, sredstva i oprema pravnih lica, sredstva i oprema iz popisa građana, sredstva i oprema općinskih službi za upravu, PU, kantonalnih i Federalnih organa i OS BiH)

POPUNJENOST STRUKTURA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

- Služba za civilnu zaštitu – 20,
- Općinski štab civilne zaštite- 13 članova,
- Štabovi CZ u MZ- 11 ,
- Povjerenici u MZ- 120,
- Povjerenici u pravnim licima-29 ,
- Jedinice opšte namjene- 417 ,
- Služba medicinske pomoći i asanaciju terena – 18 (“ Dom zdravlja” tri tima i 1 zamjenski tim)
- Služba za zaštitu životinja i namirnica životinjskog porijekla i asanacija terena- 15 (Veterinarska stanica) ,
- Služba za čistoću, zaštitu okoliša i asanaciju terena- 29 (JP Komus),
- Služba za zaštitu od požara- 13

PREGLED PREDUZEĆA I DRUGIH PRAVNIH LICA SA SNAGAMA KOJE SE MOGU ANGAŽOVATI U AKCIJAMA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

- JP “Komus” Gračanica – Komunalna djelatnost- 43,
- JP “Vodovod i kanalizacija”- Snabdijevanje vodom- 21,
- JP” Veterinarska stanica”- Veterinarska djelatnost- 7,
- JP “Elektro distribucija”- Održavanje elektro mreže- 62,
- BH” Telecom” – PTT mreža- 30,
- JP “Pošta”- Poštanski saobraćaj- 28,
- JZU “Dom zdravlja” Gračanica- zdravstvena zaštita- 138,
- JZU Opća bolnica” Dr. Mustafa Beganović”- zdravstvena zaštita – 119,
- JU “BKC” Gračanica- informativno-kulturna djelatnost- 18,
- DOO” Avis” Gračanica- prevoz putnika- 63,
- DOO “Transport i mehanizacija”- prevoz i niskogradnja- 36,
- DOO “Gramat” – eksploatacija i prerada kamena i niskogradnja- 9,
- DOO” Džambo”- Prerada drveta- 18,
- DOO” Mlinoles”- Prerada drveta,
- D D” Roding” Gračanica- prevoz i niskogradnja,
- GP” Širbegović” Gračanica- građevinsko preduzeće za visokogradnju i niskogradnju- 220,
- ZZ “Gračanka” Gračanica- 22,
- DOO “Zlatno Polje”, Amgrad, Kamenolom Drijenča, Boskom, Variplast, Tage, Niskogradnja, FAB, Srma, Folijaplast, Mirna, Modaplast, Plasteks i dr.

GRAČANICA 17.05.2014. by fotoŠAKO

Donja Orahovica, Gračanica, Poplava 24.05.2014. by FotoŠako

POPLAVE GRAČANICA 05.08.2014. god. by FotoŠAKO

GRAČANICA 17.05.2014. by fotoŠAKO

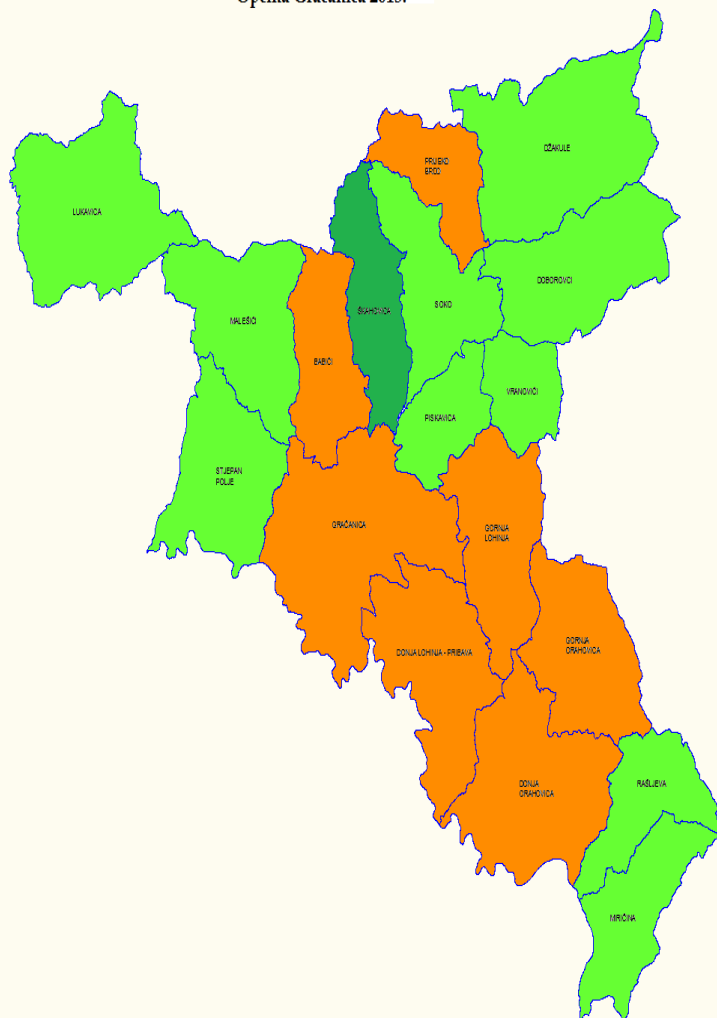

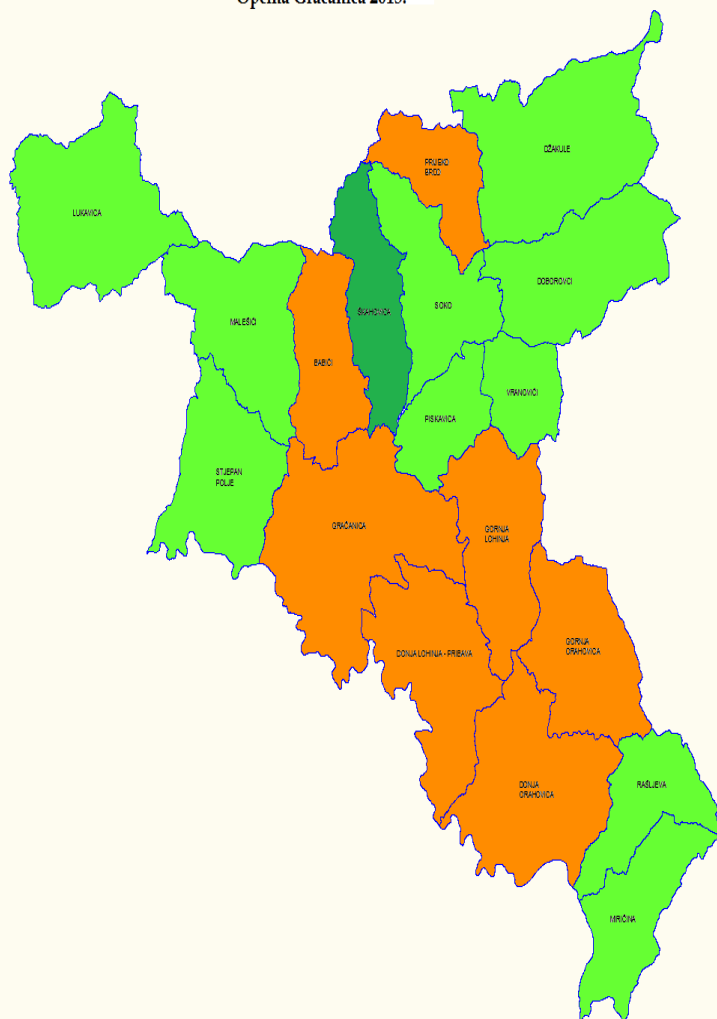
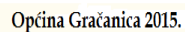
STANJE I PROBLEMI U POGLEDU ORGANIZACIJE SNAGA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA I IZVORI FINANSIRANJA

Općina Gračana 2015.

- Nedostatak finansijskih sredstava za opremanje sredstvima i opremom struktura civilne zaštite,
- Sve strukture zis trebale bi biti opremljene sredstvima i opremom u skladu sa važećim okvirnim i materijalnim formacijama
- Izvori finansiranja: budžet općine, sredstva pravnih lica, osiguranja, dobrovoljnih priloga, međunarodne pomoći i drugih izvora utvrđenih zakonom.

- Plan mogućnosti pružanja međusobne pomoći susjednim općinama,
- Plan angažovanja nevladinih organizacija i udruženja građana,
- Mogućnost angažovanja sredstava društava i pravnih lica,
- Način angažovanja oružanih snaga BiH,
- Plan vršenja i način snimanja procjene šteta,
- Plan organizacije i način prikupljanja podataka o pojavama prirodnih i drugih nesreća.

NAČIN IZRADE, RAZMATRANJA, USKLADIVANJA, AŽURIRANJA I ČUVANJA PROCJENE UGROŽENOSTI

- *USKLADIVANJE*- Vršiti se u slučajevima ako su u procjeni ugroženosti višeg nivoa vlasti utvrđene određene obaveze za niži nivo vlasti i vrši se na način što se procjena ugroženosti općine usklađuje sa procjenom ugroženosti kantona, a procjena ugroženosti kantona usklađuje sa procjenom ugroženosti Federacije.
- Služba za civilnu zaštitu izvode iz Procjene ugroženosti općine, u odnosu na pitanja koja se odnose na MZ i pravnim licima dostavlja u roku od 15 dana od dana usvajanja procjene ugroženosti.
- *AŽURIRANJE*- Usvojena procjena ugroženosti podliježe obaveznoj analizi najmanje jednom godišnje, pri čemu se ocjenjuje potreba njenog ažuriranja i dogradnje.
- *ČUVANJE*- Čuva se kao poseban dokumenat uz plan zaštite i spašavanja u Općinskoj službi za cz

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

- **Lokalna procjena rizika je koristan proces za strateško planiranje i temeljni dokumenat za izradu plana zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, a naročito u područjima sa značajnom izloženosti rizika, pružajući detaljno poznavanje i razumijevanje različitih rizika.**
- **Važno je da se svi izlazi i rezultati razmjenjuju sa učesnicima, pogođenim mjestima i učesnicima.**
- **Lokalna procjena rizika nije od koristi ako se dobiveni podaci i znanja ne koriste kao potpora u odlučivanju i planiranju, a ovo se odnosi kako na stanovništvo, tako i na lokalne vlasti.**
- **Što bolje lokalne vlasti i partnersko osoblje shvate lokalnu procjenu rizika, tim više će biti djelotvorniji i korisniji.**
- **Uskladiti postojeće Metodologije za izradu procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća i požara i Uredbu o sadržaju i načinu izrade Planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara sa Procjenom rizika i smjernicama za mapiranje za upravljanje katastrofama Evropske komisije**

An aerial photograph showing a vast area of flooding. In the foreground and middle ground, numerous trees and small islands of land are surrounded by murky, brown floodwater. A small village with red-roofed houses is visible in the background, nestled at the foot of a large, forested mountain range under a cloudy sky.

HVALA NA PAŽNJI

GRAČANICA-INDUSTRISKA ZONA 17.05.2014. by fotoŠAKO